

Prop.
1988/89: 30

Regeringens proposition

1988/89: 30

om godkännande av protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall, m. m.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 15 december 1988.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

Odd Engström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall.

Protokollet innebär att Sverige och Finland gemensamt ersätter kommuner inom det finska landskapet Åland för bortfall av kommunalskatt som dessa kommuner får vidkännas på grund av bestämmelser i dubbelbeskattningsavtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige med ett belopp om sammanlagt 2 000 000 finska mark för vart och ett av åren 1988, 1989 och 1990.

Protokollet ersätter ett tidigare protokoll i samma ämne från år 1985.

I propositionen föreslås vidare en ändring i lagen (1987: 384) om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Ändringen innebär att avtalet utvidgas till att omfatta landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten. Ändringen grundar sig på en överenskommelse som träffats mellan de avtalslutande staterna med stöd av artikel 30 punkt 1 i avtalet.

Utvidgningen gäller från den dag avtalet trädde i kraft, dvs. den 13 december 1987, och tillämpas beträffande inkomst som förvärvas den 1 januari 1988 eller senare.

Lag om ändring i lagen (1987: 384) om
dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island,
Norge och Sverige

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1987: 384) om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Det avtal för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet som Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige undertecknade den 18 februari 1987 skall tillsammans med det protokoll som är fogat till avtalet och som utgör en integrerande del av detta gälla för Sveriges del. Avtalet och protokollet är avfattade på danska, finska, isländska, norska och svenska språken. På svenska språket har utfärdats två texter, en för Finland och en för Sverige. Samtliga texter har samma giltighet. Den för Sverige utfärdade texten framgår av bilaga till denna lag. De övriga texterna skall kungöras genom publicering i Sveriges överenskommelser med främmande makter (SÖ).

*Avtalets bestämmelser i artikel 3
punkt 1 a om att uttrycket "Fin-
land" inte inbegriper landskapet
Åland i fråga om den finska kom-
munalskatten skall inte gälla.*

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling och tillämpas beträffande inkomst som förvärfvas den 1 januari 1988 eller senare och beträffande förmögenhet som taxeras år 1989 eller senare.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 december 1988

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, och statsråden Sigurdson, Hjelm-Wallén, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Nordberg, Engström, Freivalds, Wallström

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om godkännande av protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall, m. m.

1 Inledning

1949 års dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Finland ersattes år 1973 av ett nytt avtal. Avtalet ändrades genom ett tilläggsavtal år 1976 (prop. 1973:179 och 1976/77:29, SkU 1973:73 och 1976/77:17, rskr 1973:36 och 1976/77:108). Avtalet och tilläggsavtalet tillämpades första gången vid 1978 års taxering (SFS 1977:812). Avtalet ändrades genom tilläggsavtal år 1979 (prop. 1979/80:70, SkU 40, rskr 250). Även detta tilläggsavtal tillämpades första gången vid 1978 års taxering (SFS 1981:116).

Avtalets regler om beskattning av sjömän innebar, att inkomst som förvärvades av finska sjömän på grund av arbete ombord på svenska handelsfartyg skulle beskattas endast i Sverige. Från åländsk sida menade man, att avtalsreglerna medförde ett väsentligt skattebortfall för de åländska kommunerna, eftersom vid denna tid ca 400 åländska sjömän arbetade ombord på svenska fartyg. Den svenska och den finska regeringen enades om att de båda staterna gemensamt skulle ersätta de åländska kommunerna för detta skattebortfall. Överenskommelse härom träffades genom ett protokoll den 3 november 1977 mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall. Protokollet godkändes av riksdagen (prop. 1977/78:18, SkU 22, rskr 121) och tillämpades första gången på skattebortfall för inkomståret 1977 (SFS 1978:698). Beträffande bakgrunden i övrigt till protokollet samt dess innehåll hänvisas till vad dåvarande departementschefen för budgetdepartementet anförde i prop. 1977/78:18 s. 2 – 5.

1973 års svensk-finska dubbelbeskattningsavtal ersattes år 1983 av ett multilateralt avtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige (prop. 1983/84:19, SkU 6, rskr 16, SFS 1983:913). Detta avtal tillämpades första gången vid 1985 års taxering (SFS 1983:1041).

Beträffande inkomst som förvärvades av finska sjömän på grund av arbete ombord på svenska handelsfartyg gällde även enligt 1983 års avtal

att sådan inkomst endast skulle beskattas i Sverige. Från åländsk sida framhölls att då ett stort antal åländska sjömän alltså arbetade ombord på svenska fartyg förelåg fortfarande de skäl för kompensation till de åländska kommunerna som föranledde tillkomsten av 1977 års protokoll. Den svenska och den finska regeringen enades om att de båda staterna gemensamt, även fortsättningsvis, skulle ersätta de åländska kommunerna för skattebortfallet. Eftersom 1977 års protokoll uttryckligen endast avsåg skattebortfall på grund av bestämmelserna i 1973 års dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Finland, vilket tillämpades för sista gången på 1983 års inkomst, måste 1977 års protokoll ersättas av ett nytt. Överenskommelse härom träffades genom ett protokoll den 25 januari 1985.

Protokollet godkändes av riksdagen (prop. 1984/85: 205, SkU 66, rskr 373) och tillämpades första gången på skattebortfall för inkomståret 1984 (SFS 1985: 1122).

Även 1983 års nordiska skatteavtal har numera ersatts av ett nytt sådant avtal (prop. 1986/87: 94, SkU 43, rskr 241). Avtalet tillämpas första gången vid 1989 års taxering (SFS 1988: 384 och 1043).

Beträffande inkomst som förvärvas av finska sjömän på grund av arbete ombord på svenska handelsfartyg gäller även enligt det nya avtalet, att sådan inkomst beskattas endast i Sverige. Från åländsk sida har framhållits att de skäl för kompensation som tidigare framlagts fortfarande är för handen och att de åländska kommunerna därför även fortsättningsvis bör erhålla denna kompensation.

Efter förhandlingar mellan regeringarna i Sverige och Finland har enighet nåtts om att de båda staterna under åren 1988–1990 gemensamt skall ersätta de åländska kommunerna för viss del av det skattebortfall som uppkommer på grund av 1987 års avtal och att denna ersättning skall uppgå till 2 milj. finska mark per år. Eftersom 1985 års protokoll uttryckligen endast avsåg skattebortfall på grund av bestämmelserna i 1983 års nordiska avtal, vilket tillämpades sista gången på 1987 års inkomst, måste 1985 års protokoll ersättas av ett nytt. Överläggningar mellan den svenska och den finska regeringen har resulterat i ett förslag till nytt protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall. Förslaget är upprättat på svenska och finska. Förslaget bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som bilaga.

Protokollet undertecknades den 8 december 1988.

2 Protokollets innehåll

Protokollet överensstämmer i sak med 1977 och 1985 års protokoll utom på två väsentliga punkter. Enligt 2 § i det nya protokollet skall Åland kompenseras för skattebortfall endast under en begränsad tid, nämligen under åren 1988–1990. Vidare har i protokollets 4 § ersättningsbeloppet fixerats till 2 milj. finska mark för vart och ett av dessa tre år. Vad gäller protokollets innehåll i övrigt hänvisas till prop. 1984/85: 205 s. 4–5.

Enligt såväl 1977 som 1985 års protokoll tillerkänns de åländska kommunerna viss årlig ersättning för skattebortfall på grund av reglerna om sjömansbeskattning i 1973 års svensk-finska dubbelbeskattningsavtal resp. 1983 års nordiska avtal. Sådan ersättning bör enligt min mening även utgå under den nu aktuella övergångstiden om tre år. Med hänsyn till den osäkerhet som för närvarande råder om hur sjömän i framtiden skall beskattas enligt såväl intern svensk rätt som enligt de dubbelbeskattningsavtal som Sverige kommer att ingå bör den tid under vilken ersättningen skall utgå vara tidsbegränsad på sätt som föreslagits. Vidare bör ersättningsbeloppet för vart och ett av åren dels på grund av de företagna ändringarna i den finska beskattningen av sjömän (som i princip innebär att den särskilda sjömansbeskattningen avskaffats), dels av förenklingskäl samt för att skapa förutsebarhet vad avser beloppets storlek, fastställas till ett fixerat belopp om 2 milj. finska mark av vilket Sverige skall tillskjuta hälften, dvs. 1 milj. finska mark.

I detta sammanhang vill jag ta upp en annan fråga som också berör Åland. Enligt artikel 3 punkt 1 a i dubbelbeskattningsavtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige omfattar avtalet inte landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten.

Jag hänvisar i denna fråga till vad jag anförde i prop. 1986/87: 94 s. 32. Åland har numera godkänt avtalet. Genom notväxling med stöd av artikel 30 punkt 1 i avtalet har detta därför nu utvidgats till att omfatta landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten. Utvidgningen gäller fr. o. m. den dag avtalet trädde i kraft, dvs. den 13 december 1987. Detta föranleder en ändring i 1 § lagen (1987: 384) om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Inom finansdepartementet har upprättats ett förslag till lag härom, Lagförslagets enkla beskaffenhet gör att lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

dels att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1987: 384) om dubbelbeskattningsavtal mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige,

dels att godkänna protokollet mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

PÖYTÄKIRJA

Suomen ja Ruotsin välillä kunnallisveron saamatta jäämisen korvaamisesta eräissä tapauksissa

Suomen tasavallan hallitus ja Ruotsin kuningaskunnan hallitus,

todeten, että Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 18 päivänä helmikuuta 1987 tehdyn sopimuksen (verosopimus) mukaan sellaisesta työstä saadusta tulosta, joka tehdään suomalaisessa tai ruotsalaisessa laivassa, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jonka kansallisuus laivalla on,

todeten edelleen, että Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 22 päivänä maaliskuuta 1983 tehty sopimus on lakannut olemasta voimassa samanaikaisesti kun verosopimus on tullut voimaan,

haluten korvata 22 päivänä maaliskuuta 1983 tehtyyn sopimuksen liittyvän, Suomen ja Ruotsin välillä kunnallisveron saamatta jäämisen korvaamisesta eräissä tapauksissa 25 päivänä tammikuuta 1985 tehdyn pöytäkirjan samaa asiaa koskevalla uudella pöytäkirjalla,

ovat sopineet seuraavasta:

1 §

Hallitukset ovat samaa mieltä siitä, että verosopimuksen määräysten perusteella sopimusvaltiolle, sen kunnille tai muille julkisoikeudellisille oikeushenkilöille, joiden veroja verosopimus koskee, veron saamatta jäämisestä johtuva menetyks on periaatteessa kokonaisuudessaan tämän valtion, näiden kuntien tai näiden henkilöiden kannettava.

PROTOKOLL

mellan Finland och Sverige om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall

Republiken Finlands regering och Konungariket Sveriges regering,

som beaktar att enligt avtalet den 18 februari 1987 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet (skatteavtalet) inkomst av arbete som utförs ombord på finskt eller svenskt skepp beskattas endast i den avtalslutande stat vars nationalitet skeppet har,

som vidare beaktar att avtalet den 22 mars 1983 mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet har upphört att gälla samtidigt som skatteavtalet trätt i kraft,

som önskar ersätta det till avtalet den 22 mars 1983 knutna protokollet den 25 januari 1985 mellan Finland och Sverige om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall med ett nytt protokoll i samma ämne,

har kommit överens om följande:

1 §

Regeringarna är ense om att skattebortfall som på grund av bestämmelserna i skatteavtalet uppkommer för en avtalslutande stat, dess kommuner eller andra offentligtgrättsliga juridiska personer, vars skatter berörs av skatteavtalet, i princip skall i sin helhet bäras av denna stat, dessa kommuner eller dessa personer.

2 §

Molempien hallitusten käsityksen mukaan verosopimuksessa oleva sääntö, jonka mukaan sellaisesta työstä saadusta tulosta, joka tehdään suomalaisessa tai ruotsalaisessa laivassa, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jonka kansallisuus laivalla on, on kuitenkin aiheuttanut Ahvenanmaan maakuntaan kuuluville kunnille kunnallisveron saamatta jäämisen, joka ylittää sen mitä voidaan pitää kohtuullisena kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen seurauksena. Hallitukset ovat tämän vuoksi katsonet, ottaen huomioon Ahvenanmaan maakunnan erityisaseman, että näille kunnille myös vuosilta 1988, 1989 ja 1990 on poikkeuksena 1 §:ssä mainitusta periaatteesta myönnettävä veron saamatta jäämisestä tietty korvaus valtionvaroista.

3 §

Molempien hallitusten käsityksen mukaan verosopimus rakentuu kokonaan vastavuoroisille velvoitteille ja on molempien valtioiden verotuksellisten ja muiden etujen yhteensovittamisen tulos. Hallitukset ovat tämän vuoksi samaa mieltä siitä, että korvauksesta, joka 2 §:n mukaan myönnetään Ahvenanmaan maakuntaan kuuluville kunnille, vastaavat molemmat valtiot, kumpikin puoleksi.

4 §

Korvausmäärä on kultakin kolmesta vuodesta 2 000 000 markkaa.

5 §

Korvausmäärä, joka mainitaan 4 §:ssä, jaetaan Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvien kuntien kesken sen kunnallisveron suhteessa, joka Suomen lainsäädännön mukaan olisi

2 §

Enligt båda regeringarnas uppfattning har emellertid den regel i skatteavtalet enligt vilken inkomst av arbete som utförs ombord på finskt eller svenskt skepp beskattas endast i den avtalslutande stat vars nationalitet skeppet har medfört ett bortfall av kommunalskatt för kommuner inom landskapet Åland som överstiger vad som kan anses rimligt till följd av bestämmelserna i ett dubbelbeskattningsavtal. Regeringarna har därför funnit att, med hänsyn till landskapet Ålands särställning, dessa kommuner även för åren 1988, 1989 och 1990 som ett undantag från den princip som anges i 1 § bör tillerkännas viss ersättning av statsmedel för skattebortfallet.

3 §

Enligt båda regeringarnas uppfattning bygger skatteavtalet helt på ömsesidiga åtaganden och utgör resultatet av en avvägning mellan de båda staternas fiskala och övriga intressen. Regeringarna är därför eniga om att den ersättning som enligt 2 § bör tillerkännas kommuner inom landskapet Åland skall bäras av de båda staterna med hälften vardera.

4 §

Ersättningsbeloppet skall för ettvar av de tre åren utgöra 2 000 000 mark.

5 §

Det ersättningsbelopp som anges i 4 § fördelas mellan kommuner inom landskapet Åland i förhållande till den kommunalskatt som enligt finsk lagstiftning skulle ha utgått

maksettu asianomaiselle kunnalle siltä vuodelta, jota korvaus koskee, jos työ olisi tehty suomalaisessa laivassa tai laivassa, joka verosopimuksen mukaan rinnastetaan suomalaisen laivaan.

6 §

Suomen valtiovarainministeriö ja Ruotsin valtiovaraindeparterementti sopivat keskenään erikseen tämän pöytäkirjan soveltamisesta.

7 §

Tämä pöytäkirja tulee voimaan kolmantenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona molemmat hallitukset ovat noottien vaihdolla ilmoittaneet toisilleen pöytäkirjan voimaantulemiseksi vaadittavien toimenpiteiden suorittamisesta.

Tehty Tukholmassa 8 päivänä joulukuuta 1988 kahtena ruotsin- ja suomenkielisenä kappaleena molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta:
B. Alholen

Ruotsin kuningaskunnan hallituksen puolesta:
Sten Andersson

till respektive kommun för det år som ersättningen avser om arbetet hade utförts på finskt skepp eller på skepp som enligt skatteavtalet likställs med finskt skepp.

6 §

Finska finansministeriet och svenska finansdepartementet skall träffa särskild överenskommelse om tillämpningen av detta protokoll.

7 §

Detta protokoll träder i kraft trettionde dagen efter den då båda regeringarna genom notväxling meddelat varandra att de åtgärder vidtagits som krävs för protokollets ikraftträdande.

Som skedde i Stockholm den 8 december 1988 i två exemplar på svenska och finska språken, vilka båda texter har lika vitsord.

För Konungariket Sveriges regering:
Sten Andersson

För Republiken Finlands regering:
B. Alholen